Hyvinvointityön ja vapaa-aikapalveluiden päästövähennysohjelma 2027

HYVAV 25.11.2026

208/00.01.02.02/2021

Lisätiedot:
hyvinvointipäällikkö Laura Salomaa, puh. 040 194 8508
vapaa-aikapäällikkö Roger Renman, puh. 050 411 6382
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin ilmastotyötä ohjaavat kaupunkistrategian tavoitteet ja niihin kytkeytyvä resurssiviisauden tiekartta. Tiekartan päätavoitteena on, että Kauniaisista tulee hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tiekarttaan on koottu hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden tavoittelemiseksi tärkeät teemat ja osa-alueet sekä kymmeniä toimia, joiden toteuttaminen on tärkeää tiekartan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkiorganisaation toimialat toteuttavat omalta osaltaan tiekartan tavoitteita vuosittain laadittavan toimialakohtaisen päästövähennysohjelman avulla. Näihin ohjelmiin kootaan kunakin vuonna toteutettavat teot, jotka liittyvät tiekartan pääteemoihin ja näiden osateemoihin.

Vuosittaisten päästövähennysohjelmien suunnittelu kulkee käsi kädessä kaupungin talousarvion suunnittelun kanssa. Talousarviovalmistelun yhteydessä tiekartasta nostetaan toimenpiteitä (esim. investointeja vaativia toimenpiteitä tai suurempia hankkeita), joiden toteuttamiseksi on varattava seuraavan vuoden budjettiin erillistä rahaa. Kaikki tiekartan toteutukseen liittyvät toimenpiteet eivät kuitenkaan vaadi erillistä rahoitusta. Päästövähennysohjelmiin viedään sekä erikseen budjetoitavia että ilman erillistä rahoitusta toteutettavia toimenpiteitä.

Kaupungin päästövähennystoimenpiteet voidaan jakaa mm. päästöjä suoraan vähentäviin toimenpiteisiin (esim. tekniset toimenpiteet kuten aurinkopaneelien asentamista jne.) ja päästöjä välillisesti vähentävät toimenpiteet (esim. kuntalaisten mukaan saanti viestinnällisin tavoin).

Päästövähennysohjelmissa toimenpiteet on jaoteltu tiekartan ns. kaistaotsikoiden mukaisesti:

- Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne
- Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto
- Kestävä ruokakulttuuri
- Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous
- Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat

<u>Yhteys kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan</u>

Hyvinvointityön ja vapaa-aikapalveluiden vuoden 2027 päästövähennysohjelman valmistelussa on huomioitu Kauniaisten kaupunkistrategian kestävyyttä, vastuullisuutta, asukaslähtöisyyttä ja yhteisöllisyyttä koskevat tavoitteet. Toimenpiteillä edistetään ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja sekä kuntalaisten mahdollisuuksia tehdä hyvinvointia ja kestävää kehitystä tukevia valintoja arjessaan.

Kauniaisten kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2029 yhtenä painopisteenä ovat terveelliset elintavat ja liikkumisen edistäminen. Suunnitelman tavoitteena on lisätä arjen aktiivisuutta ja vahvistaa terveellisiä elämäntapoja kaikissa ikäryhmissä. Erityisesti suunnitelman poikkileikkaavissa toimenpiteissä korostuvat matalan kynnyksen liikuntamahdollisuudet, liikkumisen yhdenvertaisuus, lähiliikuntapaikkojen saavutettavuus sekä kaupungin luontoympäristöjen hyödyntäminen hyvinvoinnin, oppimisen ja osallisuuden edistämisessä.

Hyvinvointityön vuoden 2027 päästövähennysohjelmaan esitettävät toimenpiteet kytkeytyvät näihin tavoitteisiin. Arki- ja lähiliikkumisen edistämisellä sekä liikuntaneuvonnalla pyritään tavoittamaan erityisesti vähän liikkuvia kuntalaisia ja kannustamaan kävelyyn ja pyöräilyyn. Kasavuoren, Terveysmetsän ja Gallträskin hyödyntämisellä sekä Terveyttä luonnosta -teemavuoden toiminnalla vahvistetaan lähiluonnon käyttöä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Toiminnassa huomioidaan eri väestöryhmien osallistumismahdollisuudet, ja sitä toteutetaan yhteistyössä hyvinvointityön, liikuntapalveluiden ja ympäristötoimen kanssa.

Yhteys valmisteilla olevaan liikenteen kehittämissuunnitelmaan

Kauniaisissa on parhaillaan valmisteilla liikenteen kehittämissuunnitelma, jonka alustavissa tavoitteissa ja toimenpide-ehdotuksissa painottuvat kestävien kulkutapojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn, edistäminen sekä liikenteen päästöjen vähentäminen. Hyvinvointityön päästövähennysohjelmaan esitettävät toimenpiteet tukevat osaltaan näitä tavoitteita kannustamalla kuntalaisia arki- ja lähiliikkumiseen sekä lähialueiden palveluiden ja luontoympäristöjen hyödyntämiseen. Liikenteen kehittämissuunnitelman valmistelu ja sitä koskeva päätöksenteko ovat vielä kesken.

Hyvinvointityön ja vapaa-aikapalveluiden toimenpiteet vuonna 2027

Vapaa-aikapalveluiden päästövähennysohjelmaan esitetään luonnonvarojen kestävää kulutusta ja kiertotaloutta sekä ympäristötietoisuuden vahvistamista koskevia toimenpiteitä. Näitä ovat kierrätyksen kehittäminen ympäristötoimen kierrätysprojektin suositusten pohjalta, henkilöstön kiertotalouteen ja kestävyyteen liittyvän osaamisen vahvistaminen sekä osallistuminen ilmastonmuutokseen sopeutumistarpeiden selvittämiseen.

Hyvinvointityön tulosalueen toimenpiteissä painottuvat kestävien liikkumistapojen edistäminen ja lähiluonnon hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen. Vuodelle 2027 esitetään arki- ja lähiliikkumisen edistämistä, Kasavuoren, Terveysmetsän ja Gallträskin hyödyntämistä luontohyvinvoinnin ympäristöinä sekä Terveyttä luonnosta -teemavuoden toteuttamista yhteistyössä kaupungin eri palveluiden kanssa.

Hyvinvointityön ja vapaa-aikapalveluiden toimenpiteet tukevat kaupungin ilmastotavoitteita pääosin välillisesti. Niillä pyritään lisäämään ympäristötietoisuutta, vahvistamaan kestäviä toimintatapoja ja kannustamaan kuntalaisia vähäpäästöiseen liikkumiseen. Samalla edistetään hyvinvointisuunnitelman tavoitteita ja vahvistetaan poikkihallinnollista yhteistyötä.

Hyvinvointityön ja vapaa-aikapalveluiden vuoden 2027 päästövähennysohjelmaan esitettävät toimenpiteet ja niiden seurantamittarit on koottu **liitteenä** olevaan taulukkoon.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta hyväksyy vapaa-aikapalveluihin ja hyvinvointityölle kohdistuvat toimenpiteet sivistys- ja hyvinvointitoimen hiilineutraalisuuteen tähtäävässä päästövähennysohjelmassa vuodelle 2027.

Päätös:

Liitteet:

Päästövähennysohjelma 2027 (HYVAV)

Jakelu:

Kaupunginhallitus